

(א) פסחוס מהל' (ג) ג'ע' חוס' לעיל ק"ג. ד"ה וחס המהרש"א (ד) ז"ב ל"ה (ה) שבוטות מו: ז"ב ג"ה (ו) גבנדי נמח' רש"ש.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כל קל בו וכו' חייב שתיים: (ב) ה"ב ד"ה ותנא וכו' אבל לא שילא למיב: (ג) ד"ה והא וכו' דמטעם: (ד) בא"ד גיגול להשאל לאוהו חסם כ"ד:

גליון הש"ס

ת"ה הוא רבא. ומינה למי"ד בח"ה ע"ל דף ג ע"ה ת"ה חז:

מוסף רש"י

בשעה שאינו בקום אכול צלי. דאין לו היסר אכילת לא (מנעוד יום) אינו דין שיטעו בלאו לא תאכל נא (פסחים מ"א) דאכלי חושלא. שטריס קולפוס, שנקטו צדעה ודאו אותה תבואה השטוחה עם לשמא, וק"ל שן מועדת היא לעולם וכו' היא צדעות הקיזק מוק שלם משלמת ואין עדים מעידין מה אכלו, מעט או הרבה, ועתה צבל השדה כי הרבה אכלו יומר ממי דמיהן של עינים הללו (דב"ב ב"ב ז'.) וכו' לטעון עד כדי דמיהן. של עינים, מי"ט מינו דיוכל לומר בעל השדה לקוחין הן נדי, דהא חספס צבו ומיהן, כי קאמר נמי ק"ל וכן מהיהו, וק"ל האי מהיהו בשבועה, אכל נטפי ממדי דמיהן ליכא מינו לא מהיהו אלא נעדיס (שם). וזגי דסרבלא. מספריס על סוקי נגדיס (שבועות הו.) ומלאפיקינהו רבא מימיה, ש"מ דפבירא ליה אי הוה אבדוהו קאמן לקוחין הן צדי אינו נאמן בשבועה, דאי מהיהו און ריזין טענין שביר יאמי אביהס לקחס מתק, ודוקא ספרי דאגתא, שאין חס עשוי לנודד חסא דמיר, אבל שאר ספריס אינן עשויין להשאל ולהשכיר, לפי שמתקלקלין, כמו ששנינו (ב"מ כ"ט:) בנמלא ספריס לא ילמד אתה לכתמה ולא יקרא אתה עמו, ויכול לומר לקוחין הן צדי ואין צריך לכתוב שער מכירה אלא לרווחא דמילתא שלא יטרך לשבע, וכן קולתו מוכיחא ה"ה (שם). הדרין עלך המקבל

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קטז.

יטירא הוא. ללאו משום שאר דברים וכיון דיתירא הוא ללאו וכתביה קמתא שדייה נמי אריחים ורכב שאין לך להוציא ממשמע כי נפש הוא חובל על כרחך. אבל הכא כי אס עלי אס לאו לאוהרה אמת לאוסופי לאו יטירא אלא כדתיא ומ"מ נא

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

יתירא הוא כיון דיתירא הוא שדייה אריחים ורכב אבל הכא כי אם צלי אש לאו יתירא הוא דמבעי ליה לכדתיא א"כ בשעה שישנו בקום אכול צלי ישנו ויבבל תאכל נא בשעה שאינו בקום אכול צלי אינו בבל תאכל נא תניא כוותיה דרב יהודה דחבל זוג של ספרים וצמד של פרות חייב שתיים זה בעצמו וזה בעצמו אינו חייב אלא אחת ותניא אידך חבל זוג של ספרים וצמד של פרות יכול לא היא חייב אלא אחת ת"ל לא יחבול ריחים ורכב מה ריחים ורכב שהן מיוחדין שני כלים ועושין מלאכה אחת וחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו אף כל דברים שהן שני כלים מיוחדים ועושין מלאכה אחת חייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ההוא גברא דחבל סכינא דאשכבתא מחבריה אתא לקמיה דאביי וצ"ל זיל אהדריה דהוי ליה כלי שעושים בו אכול נפש ותא קום בדינא עלה רבא אמר לא צריך למיקם בדינא עלה ויכול לטעון עד כדי דמיהן ואביי לית ליה ההיא סברא מאי שנא מהנהו עיזי דאכלי חושלא בנהרדעא ואתא מרא דחושלא ותפס ליה וקא טעין טובא ואמר אבוה דשמואל יכול לטעון עד כדי דמיהן והתם לאו מירי דעבדא לאושולי ולאוגורי הוא הכא מירי דעבדא לאושולי ולאוגורי הוא דשלח רב הונא בר אבין ידברים העשויין להשאיל ולהשכיר ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן ורבא לית ליה האי סברא והוא רבא אפיק זוגא דסרבליא וספרא דאגרתא מיתמי בדברים העשויין להשאיל ולהשכיר אמר לך רבא האי נמי כיון דמיפגמא קפדי אינשי ולא מושלי:

הדרין עלך המקבל

אפילו בריחים ורכב אלא אחת ע"כ גרס ר"ח: בלא ו"ו וכן גרס ר"ח: ב"ר"ם שעושיין בהם אוב"צ נפש. נראה לר"י דוקא כלים אכל אוכלים עממן מותר לחבול: והא רבא אפיק זוגא דסרבליא וספרא דאגרתא בו. ומינה דהכא משמע (א) מטעם דעשוין להשאל ולהשכיר לחוד אינו נאמן לומר לקוחין הן צדי וצפרק כל הנשבעים (שבועות דף מ"א:) גבי ראוהו שהטמין כלים תחת כנפיו ואמר לקוחין הן אינו נאמן קאמר ולא אמרן אלא בצעל הציט שאינו עשוי למכור כליו וכלים שאין דרכן להטמין וצאיניש דלא נניע אבל ליכא כל הני נאמן ולא אמרן אלא צדצרים העשוין להשאל ולהשכיר משמע אפילו צדצרים העשוין להשאל ולהשכיר צעי כל הני ונראה לר"ת כגרסת הספריס שינים וכן ר"ח ובכולו לא אמרן אלא צדצרים שאין עשוין להשאל ולהשכיר אבל עשוין אין נאמן אפילו ליכא (דף ג.)

הדרין עלך המקבל

חזא מכל הני וא"ת דהכא משמע דספריס עשוין להשאל ולהשכיר אפילו ספרא דאגרתא כל שכן שאר ספריס כדאמר בכתובות (דף ג.) וזקתו עומדת לעד זה הכותב ספריס ומשאלין לאחרים וקשה דתמן צהגול צתרא (צ"ק דף ק"ד: ושם) המכיר כליו וספריו ציד אחר אס יא לאו שם גניבה צעיר ישבע כמה נתן ויעול ואס לאו כל הימנו שאני אומר מכרס לאחר ולקחס זה הימנו ואמתי יהיה נאמן זה לומר נגנזי לי צמוג דאי צעי אמר השאלתיו לך ואף על גב דקאמר צפרק כל הנשבעין דאחזקי אינשי בגנזי לא מחזקיין ואין נאמן לומר גנובים צמוג דאי צעי אמר שאלים היינו היכא דאמר נגנז לי אחר נגנז לי ומכרס לך לאו היינו אחזקי אינשי בגנזי דהא כמה גנזי איכא צשוקא ונראה לרבינו תס דהתם איירי במכירים שאין צעל הספריס רגיל להשאל (ו) אותן שהם צדו ולמורי ה"ר דודי נראה לתרן דמנו להוציא לא אחזקיין * ומינה למי"ד בחוקת הצמים (צ"ג דף מ"ד) דאמר מגו להוציא צ"ל כפירוש ר"ת וא"כ אפילו לא יא לאו שם גניבה צעיר נאמן לומר גנובים היכא דמלי למימר השאלתים לך:

לרצא אין לוקין אחי ומצויל צחמי טצריא מדקאמר אלא כי אס עלי אס למאי אמת וכו"ש לאציי דאמר אין לוקין על לאו שכללות ומוקי כי אס עלי אס לכדתיא ומכאן קשה על פירוש הקונט' דפי צפרק כל שעה (פסחים דף מ"א).

יתירא הוא כיון דיתירא הוא שדייה אריחים ורכב אבל הכא כי אם צלי אש לאו יתירא הוא דמבעי ליה לכדתיא א"כ בשעה שישנו בקום אכול צלי ישנו ויבבל תאכל נא בשעה שאינו בקום אכול צלי אינו בבל תאכל נא תניא כוותיה דרב יהודה דחבל זוג של ספרים וצמד של פרות חייב שתיים זה בעצמו וזה בעצמו אינו חייב אלא אחת ותניא אידך חבל זוג של ספרים וצמד של פרות יכול לא היא חייב אלא אחת ת"ל לא יחבול ריחים ורכב מה ריחים ורכב שהן מיוחדין שני כלים ועושין מלאכה אחת וחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו אף כל דברים שהן שני כלים מיוחדים ועושין מלאכה אחת חייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ההוא גברא דחבל סכינא דאשכבתא מחבריה אתא לקמיה דאביי וצ"ל זיל אהדריה דהוי ליה כלי שעושים בו אכול נפש ותא קום בדינא עלה רבא אמר לא צריך למיקם בדינא עלה ויכול לטעון עד כדי דמיהן ואביי לית ליה ההיא סברא מאי שנא מהנהו עיזי דאכלי חושלא בנהרדעא ואתא מרא דחושלא ותפס ליה וקא טעין טובא ואמר אבוה דשמואל יכול לטעון עד כדי דמיהן והתם לאו מירי דעבדא לאושולי ולאוגורי הוא הכא מירי דעבדא לאושולי ולאוגורי הוא דשלח רב הונא בר אבין ידברים העשויין להשאיל ולהשכיר ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן ורבא לית ליה האי סברא והוא רבא אפיק זוגא דסרבליא וספרא דאגרתא מיתמי בדברים העשויין להשאיל ולהשכיר אמר לך רבא האי נמי כיון דמיפגמא קפדי אינשי ולא מושלי:

הדרין עלך המקבל

אפילו בריחים ורכב אלא אחת ע"כ גרס ר"ח: בלא ו"ו וכן גרס ר"ח: ב"ר"ם שעושיין בהם אוב"צ נפש. נראה לר"י דוקא כלים אכל אוכלים עממן מותר לחבול: והא רבא אפיק זוגא דסרבליא וספרא דאגרתא בו. ומינה דהכא משמע (א) מטעם דעשוין להשאל ולהשכיר לחוד אינו נאמן לומר לקוחין הן צדי וצפרק כל הנשבעים (שבועות דף מ"א:) גבי ראוהו שהטמין כלים תחת כנפיו ואמר לקוחין הן אינו נאמן קאמר ולא אמרן אלא בצעל הציט שאינו עשוי למכור כליו וכלים שאין דרכן להטמין וצאיניש דלא נניע אבל ליכא כל הני נאמן ולא אמרן אלא צדצרים העשוין להשאל ולהשכיר משמע אפילו צדצרים העשוין להשאל ולהשכיר צעי כל הני ונראה לר"ת כגרסת הספריס שינים וכן ר"ח ובכולו לא אמרן אלא צדצרים שאין עשוין להשאל ולהשכיר אבל עשוין אין נאמן אפילו ליכא (דף ג.)

הדרין עלך המקבל

קנא א מיי פ"ח מהל' קרנן פסח ה"ל ד: קנא ב מיי פ"ג מהל' מלוה ולה ה"ל ג ועיין בהשגות ובמגיד משנה סמג לז"ח קפ"א טו"ש ע"מ ח' סע"ף י:

קנא ג מיי שם טו"ש ע"מ ח: קס ד מיי פ"ג מהל' מלוה ולה ה"ל ג ועיין בהשגות ובמ"מ ובכ"מ פ"ח מהל' טוען וטוען הלכה ב סמג עש"ן ז"ה טו"ש ע"מ ח"מ ס"י ע"ב סע"י ח':

קס"א ה מיי פ"ח מהל' טוען וטוען הלכה ב סמג שם טו"ש ע"מ ח' ע"ב וסע"י יח וסע"י י"ג: קס"ב ו מיי שם סמג שם טו"ש ע"מ ח"מ ס"י סע"י י"ג וס"י קנ"ג סע"י ה':

קס"ג ז מיי שם ה"ל י: קס"ד ח מיי שם ועיין במ"מ סמג שם טו"ש ע"מ ח"מ ס"י ע"ב סע"י י"ג וס"י קנ"ג י"ט וע"ש:

תורה אור השלם

1 אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל בפנים פי אם צלי אש ראשו על קרציו ועל קרבו. שמות י"ב ט 2 לא תחבל רחוק ורובך פי נפש הוא חבל: דברים כ"ד